

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของตำบลสถาน
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายภูเบศร์ จักรสมศักดิ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. จูรีรัตน์ โทมัส กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อจัดเตรียมฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของ องค์การบริหารส่วนตำบลสถาน เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ใช้น้ำและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำ ของตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งหมด 574 ราย

ผลการศึกษา พบสรุปได้คือ บ่อน้ำตื้น มีจำนวนทั้งหมด 1,386 แห่ง สามารถใช้งานได้ จำนวน 1,295 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.45 ของจำนวนบ่อน้ำตื้นทั้งหมด จำนวนบ่อน้ำตื้นมีปริมาณ เพียงพอ ส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อชำระ ทำความสะอาดและใช้สำหรับการเกษตร คุณภาพของน้ำยังไม่ดีนักมีกลิ่นและเป็นสนิม แนวทางในการจัดการควรมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนนำมาใช้

ระบบประปาหมู่บ้าน มีจำนวน 13 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นระบบสูบน้ำ มีระบบกรอง ร้อยละ 84.62 การบริหารจัดการ การบำรุงรักษาและการนำไปใช้ประโยชน์ พบว่าทุกหมู่บ้านได้มีการก่อตั้งคณะกรรมการบริหารระบบประปา ร้อยละ 100 มีการจัดการอย่างเป็นระบบ มีการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในด้านการชำระทำความสะอาดมากที่สุด ร้อยละ 65.45 มีการควบคุมคุณภาพของน้ำน้อย ควรมีการควบคุมคุณภาพน้ำให้มากกว่านี้ และมีปัญหาการอุดตันของท่อประปาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การช่วยเหลือและสนับสนุนและมีมาตรการที่เข้มงวด

ระบบประปาภูเขา มีจำนวน 4 แห่ง ไม่มีระบบกรอง จ่ายน้ำโดยอาศัยความต่างของระดับ ได้มีการก่อตั้งคณะกรรมการบริหารระบบประปา แต่ยังไม่มีการจัดการอย่างชัดเจน ประชาชนสามารถนำน้ำมาใช้ได้อย่างเต็มที่ การนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรมากที่สุด ร้อยละ 97.25 ควรมีการปรับปรุงก่อนนำมาใช้เนื่องจากยังไม่มีการควบคุมคุณภาพน้ำ และควรมีมาตรการที่เข้มงวดเนื่องจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย

แหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 1 แห่ง หนองน้ำธรรมชาติ จำนวน 1 แห่ง ลำห้วย 1 แห่ง มีการบริหารจัดการ บำรุงรักษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท องค์การบริหารส่วนตำบล การนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรมากที่สุด ปัญหาที่พบของแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ การตื้นเขินของแหล่งน้ำ การบุกรุกเพื่อทำการเกษตร แนวทางในการแก้ไขโดยการขุดลอก และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนช่วยเหลือ การสร้างความตระหนักให้ประชาชน

Independent Study Title	Water Resource Information Inventory of Tambon Sathan, Amphoe Chiang Khong, Changwat Chiang Rai.	
Author	Mr. Phubet Juksomsak	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Assoc.Prof. Suvit Rungvisai	Chairman
	Lecturer. Jureerat Thomas	Member
	Assist. Prof. Prasarn Tangsikabuth	Member

ABSTRACT

Independent study entitled "Water Resource Information Inventory of Tambon Sathan, Amphoe Chiang Khong, Changwat Chiang Rai" is designed to build up water resource information inventory of Tambon Sathan Administrative Organization. It is a quantitative and qualitative research. And its sampling subjects are drawn from those who use water and the government officials concerned of Tambon Sathan, Amphoe Chiang Khong, Changwat Chiang Rai, totaling 574.

Results of the study revealed that there are 1,386 shallow wells. Among them, 1,295 wells or 93.45 percent of the total are usable, which is quite enough for all use. The water is mostly supplied for household use and less for farming. Water quality is not good enough; it is smelling and rusty. It is necessary to improve water quality before using.

There are 13 village waterworks. Most of them are pumped and supplied to users and 84.62 percent have staining system. Regarding water supply management, maintenance and use, it is found that every village has formed up the waterworks committee. It is 100 percent systematically managed. The water is mostly used for cleaning. But water quality control is minimal. It should be more emphasized. Occasionally, the water pipe gets blocked. The responsible authority should look into this matter and introduce preventive measures.

Yet, there are four mountain gravity water supply systems, which have no staining devices. The water is supplied through gravity. The water supply committee is also formed but it does not have a good management policy. People can use water to the utmost and 97.25 percent of the water is used for agricultural activities. However, water quality improvement should be made before use and the water should be used without extravagance.

Water natural resource includes one big reservoir, one natural pond. The so-called water sources are managed and maintained by the establishments concerned, such as the Rural Accelerated Development Office, Tambon Administrative Organization, etc. The water is mostly used for farming. The common problem of water source is its shallowness and agricultural encroachment. The solution to the problem is a digging. Additionally, the agency concerned should help create the public awareness in this matter.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University